

Úvodník státní tajemnice Mileny Hrdinkové

Číslo 378
2. března 2020

V tomto čísle naleznete

Úvodník státní tajemnice

Doporučení Národního kon-

Komise představila zprávu pro ČR

Výsledky zasedání Rady pro obecné záležitosti

Výsledky zasedání Rady pro konkuren-

Rámcové pozice

Program evropských institucí

Milí čtenáři,

máme před sebou již první březnový týden a ani v něm nebude o události v oblasti evropských záležitostí nouze. Hlavní pozornost přitom bude věnována dvěma klíčovými tématům, a to aktuální situaci týkající se výskytu a šíření koronaviru v Evropě a současnému dění v Turecku a s ním souvisejícímu vývoji v oblasti migrace.

Právě těmito dvěma aktuálně velmi výraznými tématy se bude věnovat také mimořádné jednání předsedů vlád zemí Visegrádské skupiny, které se uskuteční ve středu v Praze. Vedle opatření přijímaných nejen na evropské úrovni v souvislosti s koronavirem a situace v oblasti migrace v návaznosti na situaci v Turecku se premiéři budou věnovat příštím víceletému finančnímu rámci EU a dalším důležitým evropským otázkám.

V Bruselu a v Záhřebu pokračují tento týden zasedání Rady EU. Ve středu a ve čtvrtek se v Záhřebu uskuteční neformální setkání Rady pro zahraniční věci ve formátu ministrů obrany. Na programu mají především mise a operace SBOP, jejich současné priority, výzvy a operační nedostatky. Věnovat se budou také stále strukturované spolupráci v oblasti obranné spolupráce (PESCO). V Bruselu se ve středu setkají ministři životního prostředí, kde se budou zabývat Zelenou dohodou pro Evropu, dlouhodobou strategií ohled-

ně Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) nebo ekologizaci evropského semestru a vyslechne prezentaci Komise k evropským právním předpisům v oblasti klimatu a mechanismu pro spravedlivou transformaci.

Ve čtvrtek a v pátek bude chorvatské předsednictví v Záhřebu hostit neformální zasedání ministrů zahraničních věcí, tzv. Gymnich. Na programu jednání jsou pracovní metody Rady pro zahraniční věci, budoucnost strategických vztahů EU s Tureckem a vztahy EU-Rusko. Na pátek pak bylo v souvislosti s výskytem a šířením koronaviru v Evropě svoláno mimořádné zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele ve formátu ministrů zdravotnictví. Věnovat se budou aktuální situaci a dalším možným opatřením k zamezení šíření na evropské úrovni.

Se začátkem března se také rozběhlo první kolo jednání mezi vyjednávači zastupujícími EU a Spojené království k nastavení vzájemného budoucího vztahu. Rada pro obecné záležitosti minulý týden schválila zahájení jednání o novém partnerství se Spojeným královstvím, jmenovala Komisi vyjednávačem EU a přijala směrnice pro jednání. Také britská vláda minulý týden představila svůj přístup k jednání.

Doporučení Národního konventu

Národní konvent o EU vydal doporučení vzniklá na základě kulatého stolu ze 7. února 2020, jehož tématem byly kosmické aktivity EU z pohledu ČR. Diskuze se zúčastnili zástupci státní správy, akademické, sociální a hospodářské sféry, společně se zástupci evropských institucí, neziskového sektoru a dalšími účastníky. Odbornými garanty kulatého stolu byli Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) a Ústav mezinárodních vztahů (ÚMV).

Evropská unie čeká na schválení rozpočtu na Kosmický program EU v rámci sedmiletého finančního rámce 2021-2027. Komise navrhla dosud nejvyšší částku 16 mld. eur. Navržený rozpočet téměř v celém svém objemu spadá pod kapitoly Copernicus (5,8 mld. eur) a Galileo/EGNOS (9,7 mld. eur), zbývajících 500 mil. eur spadá do nové

kapitoly družicové komunikace a kosmické bezpečnosti. Vedle toho Komise zřídila nové generální ředitelství pro obranný průmysl a vesmír (DG Defense Industry and Space) a v rámci Kosmického programu EU se také od roku 2021 mění Agentura pro evropský globální navigační družicový systém (GSA) na **Agenturu EU pro Kosmický program** (EUSPA) se sídlem v Praze.

Debata Národního konventu o EU byla **rámována třemi otázkami:** (1) Jaké by měly být pro ČR prioritní oblasti v rámci Kosmického programu EU 2021-2027? (2) Jakými kroky by měla ČR přispět k rozvoji nových částí Kosmického programu EU 2021-2027 v oblasti kosmické bezpečnosti? (3) Jak by měla ČR postupovat ohledně rozvoje a podpory Agentury pro kosmický program EU a udržení si důležité pozice v unijních kosmických aktivitách? /Pokr. na s. 2/

Národní konvent o EU vydal na základě diskuze **5 doporučení**. ČR by dle prvního doporučení měla podporovat zejména zkvalitnění, **dostupnost a obecnou otevřenost in-situ dat** získaných pozemním měřením. Dále by měla podporovat rozvoj dovedností v interpretaci otevřených dat a služeb ze systémů Galileo a Copernicus. Společně s tím by česká vláda měla i nadále podporovat ČR v zapojení do volitelných programů ESA.

Podle druhého doporučení by ČR měla zajistit adekvátní institucionální **zabezpečení výkonu gesce** kosmických aktivit, umožňující zapojení českého průmyslu, kosmických pracovišť a státní správy v oblasti kosmické bezpečnosti a podpořit navýšení rozpočtu EU v této oblasti. Třetí doporučení nabádá k maximální **podpoře agentury GSA**/

EUSPA. V rámci čtvrtého doporučení by ČR měla podpořit diplomatickou cestou **funkční nastavení vztahů** mezi hlavními evropskými kosmickými aktéry. Poslední doporučení následně konstatuje nutnost podpory **inovačního potenciálu průmyslu a vědecké excelence** prostřednictvím řádné implementace Národního kosmického plánu 2020-2025.

Úplné znění závěrů a doporučení je k dispozici na stránce www.narodnikonvent.eu. Pro další informace o příštích kulatých stolech, podkladové dokumenty a další materiály včetně videí můžete také navštívit účty na sociálních sítích - Twitter: @KonventEU, Facebook: Národní konvent o EU a Instagram: #Narodnikonvent. /J. Sochor/

Komise představila zprávu o ČR pro rok 2020 > Komise

Ve středu 26. února 2020 Komise představila své pravidelné každoroční zhodnocení ekonomické a sociální situace v členských státech EU (tzv. Country Reports). Zprávy o členských státech byly vydány s doprovodnými dokumenty jako součást zimního balíčku evropského semestru.

V návaznosti na Zelenou dohodu pro Evropu (a na další nedávno publikovaná sdělení Komise) je letošní Zpráva o ČR **výrazněji zaměřena na udržitelný rozvoj**. Zpráva o ČR např. obsahuje nové přílohy D a E. Příloha D představuje výchozí pozici Komise pro dialog s ČR o nastavení plánů spravedlivé územní transformace, nezbytných pro čerpání podpory pro tzv. uhelné regiony z nového Fondu pro spravedlivou transformaci. Příloha E je statistickým přehledem toho, jak ČR plní Cíle udržitelného rozvoje OSN (SDGs).

Zpráva o ČR pozitivně hodnotí pokračující **ekonomický růst a konvergenci** k průměru eurozóny. Růst je tažen

zejména domácí spotřebou. Investiční aktivita je nad průměrem EU, a to hlavně díky výrobnímu odvětví. Zpráva o ČR letos nově obsahuje text k umělé inteligenci, jelikož si je Komise vědoma aktivity vlády ČR v této oblasti.

Komise však upozorňuje na významné **regionální rozdíly a na výzvy**, které ČR (nejen) v souvislosti s přechodem na klimaticky neutrální ekonomiku čekají. Pro budoucí udržitelný ekonomický růst je zásadní podpora a investice do inovací, vzdělávání, dopravy a digitální infrastruktury.

Zprávu o ČR představí osobně delegace Komise na veřejné akci, která se uskuteční pravděpodobně dne 26. března 2020 v budově Zastoupení Komise v ČR. Zpráva o ČR slouží také jako důležitý podklad při právě probíhající přípravě letošního Národního programu reforem ČR.

/V. Klusák/

Výsledky zasedání Rady pro obecné záležitosti > Rada

Dne 25. února 2020 proběhlo v Bruselu zasedání Rady pro obecné záležitosti. Na programu jednání byla **výměna názorů k přípravě březnové Evropské rady, přijetí mandátu k vyjednávání se Spojeným královstvím o budoucím partnerství a diskuze k dalším krokům, prezentace Komise návrhu revize metodologie procesu rozšíření EU a výměna názorů k legislativnímu programování**. Delegaci ČR vedla Milena Hrdinková, státní tajemnice pro evropské záležitosti.

Jako první bod Rada projednala návrh **anotované agendy březnové Evropské rady**, která se již tradičně zaměřuje na hospodářské otázky. Členské státy návrh anotované agendy podpořily a přivítaly důraz na ekonomickou a digitální agendu. Apelovaly také na propojení klimatické a digitální transformace s průmyslovou politikou a prohloubením vnitřního trhu. Většina států včetně ČR také zdůraznila očekávání, že březnová Evropská rada přijme pozitivní rozhodnutí ve věci zahájení přístupových rozhovorů se Severní Makedonií a Albánií. I v kontextu zaměření Evropské rady na ekonomická témata pak byl zdůrazňován klíčový význam nadcházejících summitů s Indií a Čínou.

Následně se Rada věnovala **vztahům EU se Spojeným královstvím**. Členské státy v rámci diskuze jednotně podpořily celý tým Michela Barniera. Zároveň zdůraznily potřebu jednoty EU, která je nutná pro zachování silné pozice

ve vyjednávání a vyslovily přání navázat se Spojeným královstvím v rámci nového partnerství úzkou spoluprací zejména v oblasti obchodu a bezpečnosti.

V rámci bodu k rozšíření EU komisař Olivér Várhelyi představil hlavní principy sdělení Komise k **posílení přístupového procesu**.

Posledním řádným bodem jednání bylo **legislativní programování**. Komise nejprve představila hlavní elementy svého pracovního programu pro rok 2020 s důrazem zejména na klimatickou a digitální transformaci. Dále informovala o plánech na letos poprvé probíhající proces víceletého programování. Členské státy přivítaly, že je pracovní program Komise v souladu se strategickou agendou z června 2019. Některé státy včetně ČR vyjádřily znepokojení, že důraz na nové priority se zdá být na úkor priorit dlouhodobých, tedy zejména prohlubování vnitřního trhu včetně oblasti služeb.

Na závěr Komise v rámci bodu různé krátce informovala o stavu práce na tzv. mechanismu **právního státu** a přípravě každoroční zprávy o právním státu. /R. Franěk/

Výsledky zasedání Rady pro konkurenceschopnost > Rada

Ve dnech 27. - 28. února 2020 se v Bruselu uskutečnilo jednání Rady pro konkurenceschopnost – část vnitřní trh, průmysl a výzkum. První den jednání Rady v části vnitřní trh a průmysl vedl delegaci ČR místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy Karel Havlíček. Druhý den v části výzkum vedl delegaci ČR Václav Velčovský, náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy pro řízení sekce EU a ESIF.

První den v části vnitřní trh a průmysl zahájil jednání Rady chorvatský ministr hospodářství Darko Horvat přijetím programu jednání Rady. Komisař pro vnitřní trh Thierry Breton následně představil **Pracovní program Komise na rok 2020**, který reflektuje současné klíčové výzvy obsažené v Zelené dohodě pro Evropu.

V rámci druhého bodu jednání podala Komise informaci o **dopadech nemoci COVID-19 na evropský průmysl**. Následovala prezentace Komise a politická rozprava na téma **Zelená dohoda pro Evropu** – přechod na klimaticky neutrální a oběhový průmysl EU. Delegace států v debatě upozornily na značná rizika spojená s přechodem na klimaticky neutrální ekonomiku. Některé země v tomto kontextu zdůraznily potřebu zohlednit specifické podmínky jednotlivých regionů, zejména pak míru industrializace, a právo země na volbu energetického mixu. Rada následně přijala závěry k lepší regulaci „Zajištění konkurenceschopnosti a udržitelného inkluzivního růstu“.

Jednání pokračovalo pracovním obědem vedoucích delegací členských zemí EU na téma **umělá inteligence** v návaznosti na nedávno vydanou Bílou knihu EU.

Odpolední část jednání zahájila politická rozprava o **evropském semestru** a Zprávě o výkonnosti vnitřního trhu. V závěru jednání v části Různé **informovala česká delegace** o zjištěných průzkumu o překážkách na vnitřním trhu pro české podniky a závěrech z mezinárodní konference v Praze s názvem „Vnitřní trh z perspektivy malých a středních podniků“. Na toto sdělení navázala litevská delegace, která prezentovala výsledky konference o překážkách na vnitřním trhu.

Druhý den zasedání Rady v části **výzkum** bylo prvním bodem jednání přijetí částečného obecného přístupu k návrhu rozhodnutí, které **ustanovuje Strategickou inovační agendu** (SIA) Evropského inovačního a technologického institutu (EIT). Delegace ocenily zejména podporu dalšího otevírání jednotlivých znalostních a inovačních společenství novým partnerům, jelikož je třeba více stimulovat ekosystémy a zajistit široký geografický záběr těchto společenství. Závěrem Rada přijala částečný obecný přístup k návrhu rozhodnutí.

Druhým bodem jednání Rady byla politická debata ministrů na téma „**Strategický přístup k mezinárodní spolupráci ve výzkumu a inovacích**“, v rámci programu Horizon Europe. Komisařka Marija Gabrielová zde připomněla, že mezinárodní spolupráce v oblasti vědy, technologie a inovací je pro Unii zásadní a skýtá mnoho výhod. Dále také upozornila na problematiku odlivu mozků. Státy musí vytvářet výhodné podmínky pro pracovníky, je třeba budovat centra excelence a zajistit odpovídající výzkumnou infrastrukturu.

Jednání Rady bylo ukončeno pracovním obědem ministrů na téma Zelená dohoda pro Evropu. /V. Smolková/

Schválené rámcové pozice > Informace

Rámcová pozice k **Pracovnímu programu Komise na rok 2020** /vypracoval Úřad vlády/

Rámcová pozice ke sdělení o **plánování konference o budoucnosti Evropy** /vypracoval Úřad vlády/

Rámcová pozice ke Sdělení Komise o **bezpečném zavádění sítí 5G v EU** /vypracoval Úřad vlády/

Rámcová pozice k doporučení pro rozhodnutí Rady, kterým se schvaluje **zahájení jednání o novém partnerství se Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irsku** /vypracovalo Ministerstvo zahraničních věcí/

Rámcová pozice ke sdělení **Zelená dohoda pro Evropu** /vypracovalo Ministerstvo životního prostředí/

Rámcová pozice k návrhu nařízení, kterým se zřizuje **Fond pro spravedlivou transformaci** a pozměňovací návrh k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu plus, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový a migrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro správu hranic a víza /vypracovalo Ministerstvo pro místní rozvoj/

Rámcová pozice ke Sdělení o **silné sociální Evropě pro spravedlivou transformaci** /vypracovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí/

Program evropských institucí, 3. až 10. března > Informace

Zasedání kolegia komisařů, 4. března

Návrh právního rámce pro klima tzv. „klimatický pakt“, komplexní strategie pro Afriku a strategii pro rovnost žen a mužů 2020 – 2025.

Rada pro životní prostředí, 5. března

Závěry ke zlepšení kvality ovzduší, výměna názorů k ozelenění evropského semestru, sdělení Komise Zelená doho-

da pro Evropu a závěrech vyhodnocení evropské legislativy v oblasti ochrany vod.

Mimořádná Rada pro zaměstnanost, soc. pol., ochranu spotřebitele a zdraví, část zdraví, 6. března

Druhé mimořádné jednání Rady ve spojitosti se šířením nového koronaviru (COVID-19).

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 378, týden od 24. února do 2. března 2020 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Připravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: David Březina* Kontakt: newsletter@vlada.cz